

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาความเข้มแข็งของการบริหารจัดการระบบการดูแลผู้สูงอายุแบบครบวงจร

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

ณ ชุมชนบ้านแม่ก่ง ต.บ้านเป้า อ.เมือง จ.ลำปาง

1. อ.วนิดา อธิบายแนวทางการประเมิน และคัดกรองปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยแบบคัดกรองแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ประวัติส่วนบุคคลทั่วไป ประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา สถานที่อยู่ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แหล่งของรายรับ และความเพียงพอของรายได้ประจำ

ส่วนที่ 2 ประเมินปัญหา ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ

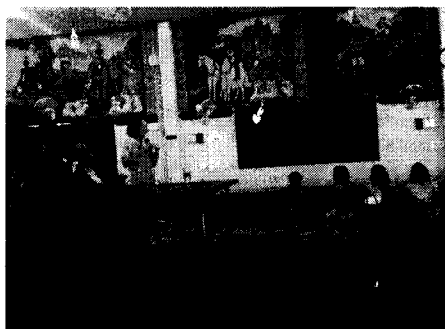
2.1 ด้านร่างกายและการทำหน้าที่ ประกอบด้วย ด้านโภชนาการ ด้านการได้ยิน ด้านการมองเห็น ด้านการนอนหลับ ด้านการขับถ่ายปัสสาวะ ด้านความเสี่ยงต่อการหกล้ม ด้านความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านการเดินและการเคลื่อนไหว ด้านการขับถ่ายอุจจาระ ด้านการมีเพศสัมพันธ์

2.2 ด้านอารมณ์ สุขภาพจิต และความคิด ประกอบด้วย ภาวะซึมเศร้า ภาวะสมองเสื่อม อารมณ์ การใช้สิ่งเสพติด

2.3 ด้านครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ การมีส่วนร่วมในครอบครัว และชุมชน รวมถึงการได้รับข้อมูลข่าวสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

2. แบ่งกลุ่มในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดย แบ่ง อสม. ออกเป็น 15 กลุ่ม ตามเขตพื้นที่ที่ดูแลอยู่ จากข้อมูลรายชื่อผู้สูงอายุจำนวน 215 ราย สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 144 ราย วิทยาลัยฯ รับหน้าที่ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ในการประชุมครั้งต่อไป

ภาพการชี้แจงแบบคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุก่อนแบ่งพื้นที่ลงเก็บข้อมูล

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การพัฒนาความเข้มแข็งของการบริหารจัดการระบบการดูแลผู้สูงอายุแบบครบวงจร
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562
ณ ชุมชนบ้านแม่ก่ง ต.บ้านเป้า อ.เมือง จ.ลำปาง

ผลการคัดกรองและประเมินภาวะสุขภาพ ตามแบบคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุ (144 ราย)

รายการ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	48	33.3
	หญิง	96	66.7
อายุ (ปี)	น้อยกว่า 60	3	2.1
	60-69	75	52.1
	70-79	37	25.7
	80 ขึ้นไป	29	20.1
ศาสนา	พุทธ	144	100.0
	ศาสนาอื่น		
สถานที่อยู่อาศัย	ในชุมชนเมือง	129	89.6
	นอกชุมชนเมือง	15	10.4
สถานภาพสมรส	โสด	3	2.1
	สมรส	8	5.6
	หม้าย/หย่า/แยก	61	42.4
	แต่งงานใหม่		
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียน	26	18.1
	ไม่ได้เรียนแต่อ่านออกเขียนได้	4	2.8
	ไม่จบประถมศึกษา	22	15.3
	จบประถมศึกษา	89	61.8
	มัธยมศึกษา	2	1.4

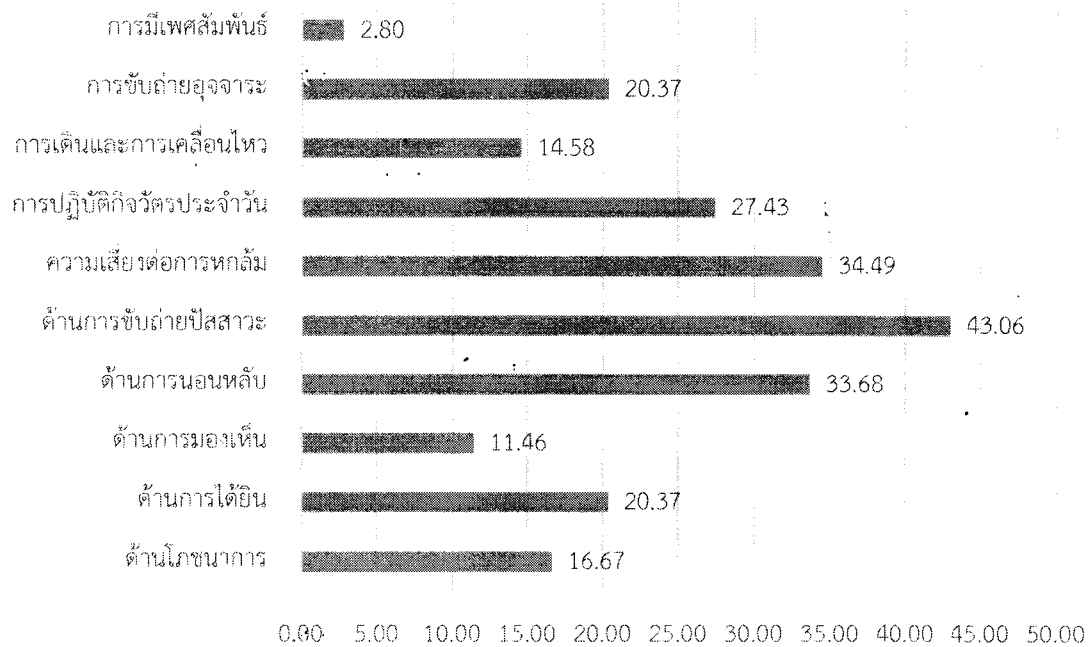
	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ	อนุปริญญา/ปริญญา	1	0.7
	ไม่ประกอบอาชีพ	87	60.4
	ข้าราชการบำนาญ	0	0.0
	เกษตรกร	21	14.6
	รับจ้าง/ค้าขาย	30	20.8
รายได้เฉลี่ย (บาท)		3,264.39	
แหล่งรายรับ (ตอบได้หลายข้อ)			
	ตนเอง	62	43.1
	คู่สมรส	23	16.0
	เบี้ยยังชีพ	120	83.3
	บุตรหลาน	89	61.8
	อื่นๆ	6	4.2
ความเพียงพอของรายรับ(ตอบได้หลายข้อ)			
	พอเพียง	108	75.0
	ไม่พอเพียง	31	21.5
	มีเหลือเก็บ	10	6.9
	มีหนี้สิน	8	5.6
การประเมินปัญหาร่างกาย			
1.ด้านร่างกายและการทำหน้าที่			
1.1ด้านโภชนาการ			
	รับประทานอาหารได้น้อยลง หรือเบื่ออาหาร	35	24.3
	มีน้ำหนักลดลงมากกว่า 3 กิโลกรัมใน 1 ปีที่ผ่านมา	24	16.7
	มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น	29	20.1
1.2ด้านการได้ยิน			
	ได้ยินเสียงพูดไม่ชัดเจนขณะพูดคุย	29	20.1
	ได้ยินเสียงไม่ชัดเจนขณะฟังวิทยุ	20	13.9
	พูดเสียงดังกับผู้อื่นเพิ่มมากขึ้น	14	9.7

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.3ด้านการมองเห็น		
มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ไม่ชัดเจน	22	15.3
เวลาอ่านหนังสือต้องใช้แว่นสายตา หรืออ่านห่างมากกว่า 1 ฟุต	57	39.6
1.4ด้านการนอนหลับ		
ไม่สามารถหลับได้หลังจากเข้านอนภายใน 30 นาที	47	32.6
หลับ ๆ ตื่น ๆ หรือสดุ้งง่าย	66	45.8
ง่วง อ่อนเพลียในตอนกลางวัน	36	25.0
1.5ด้านการขับถ่ายปัสสาวะ		
ปัสสาวะบ่อย หรือปัสสาวะเล็ด	21	14.6
กลั้นปัสสาวะไม่ได้ ปัสสาวะเล็ดระหว่างไอ จาม	41	28.5
1.6ความเสี่ยงต่อการหกล้ม		
เดินไม่สะดวก หรือทรงตัวไม่ดี ต้องใช้ไม้เท้า	62	43.1
เคยหกล้มอย่างน้อย 1 ครั้งใน 6 เดือนที่ผ่านมา	35	24.3
1.7ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน		
มีปัญหาในการรับประทานอาหาร	9	6.3
ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการทำอาหาร/ทำความสะอาด ฯลฯ	24	16.7
1.8 การเดินและการเคลื่อนไหว		
มีความยากลำบากในการเดิน	26	18.1
ความสามารถในการทำกิจกรรมลดลง	28	19.4
ความสามารถในการออกกำลังกายลดลง	34	23.6
1.9 การขับถ่ายอุจจาระ		
มีอาการถ่ายลำบาก ท้องผูกเป็นประจำ	24	16.7
1.10 การมีเพศสัมพันธ์		
มีปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	4	2.8
2 ด้านอารมณ์ สุขภาพจิต และความคิด		
2.1 ภาวะซึมเศร้า		
ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา รู้สึกเบื่อ ไม่อยากทำอะไร	13	9.0

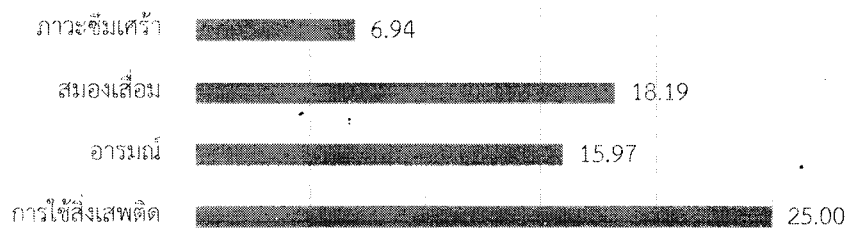
รายการ		จำนวน	ร้อยละ
ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา รู้สึกไม่สบายใจ หดหู่		7	4.9
2.2 สมองเสื่อม			
จำวัน เวลา สถานที่ ไม่ค่อยได้		21	14.6
จำเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีตไม่ค่อยได้		12	8.3
จำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่ค่อยได้		17	11.8
มักลืมสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน		38	26.4
คิดคำนวณ บวก ลบ เลขได้ช้าลง		43	29.9
2.3 อารมณ์			
มีอารมณ์แปรปรวน วิตกกังวล		23	16.0
2.4 การใช้สิ่งเสพติด			
รับประทานยาแก้ปวด ยานอนหลับ สมุนไพร		47	32.6
ดื่มชา กาแฟ หรือเครื่องดื่มชูกำลัง		41	28.5
สูบบุหรี่ / ดื่มสุรา		20	13.9
3. ด้านครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม			
อยู่ตัวคนเดียว หย่าร้าง/ไม่แต่งงาน/ไม่มีบุตร		19	13.2
ไม่ค่อยทำกิจกรรมร่วมกับคนในครอบครัว		18	12.5
ไม่ค่อยทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน		20	13.9
ไม่ค่อยให้คำปรึกษากับคนในครอบครัว		6	4.2
ได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากชุมชนไม่เพียงพอ		6	4.2
มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตไม่เพียงพอ		14	9.7
4. ผู้ดูแล			
สัมพันธ์ภาพกับผู้ดูแลไม่ค่อยดี		7	4.9
ผู้ดูแลมีความเครียดหรือเบื่อหน่าย		10	6.9
5.บริการ			
บริการ1		19	13.2
บริการ2		8	5.6
บริการ3		5	3.5
บริการ4		4	2.8

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สรุปปัญหาสุขภาพที่คิดว่าสำคัญมากที่สุด		
1. ภาวะเสี่ยงต่อการหกล้ม และการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งจากร่างกาย และสิ่งแวดล้อม	52	36.1
1.1 เสี่ยงต่อการหกล้มจากร่างกาย	37	25.7
1.2 เสี่ยงต่อการหกล้มจากสิ่งแวดล้อม	15	10.4
2. ข้อเข่าเสื่อม อาการปวดเข่า ปวดกล้ามเนื้อ	28	19.4
3. ภาวะโภชนาการ โภชนาการเกิน ขาดสารอาหาร น้ำหนักเกิน	27	18.8
3.1 ภาวะโภชนาการ (ไม่ระบุ)	9	6.3
3.2 ภาวะโภชนาการขาด	10	6.9
3.3 ภาวะโภชนาการเกิน	8	5.6
4. ปัญหาการนอน นอนไม่หลับ	24	16.7
5. ปัญหาการกลืนปัสสาวะ	22	15.3
6. โรคประจำตัว โรคเรื้อรัง และภาวะแทรกซ้อนจากโรค	17	11.8
7. การรับรู้ด้านสุขภาพ การจัดการสุขภาพ	16	11.1
8. ปัญหาความสามารถในการใช้ชีวิต สมองเสื่อม	11	7.6
9. ปัญหาสายตา	8	5.6
10. ปัญหาการได้ยิน	7	4.9
11. ปัญหาการขับถ่าย ท้องผูก	7	4.9
12. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	5	3.5
13. ปัญหาสุขภาพจิต	4	2.8
14. ปัญหาการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ฆ่า กาแฟ	4	2.8
15. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ดูแล และการเข้าถึงบริการสุขภาพ	4	2.8
16. ปัญหาการเข้าสังคม การแยกตัวออกจากสังคม	4	2.8
17. อื่น ๆ เช่น โรคจากการทำงาน อุบัติเหตุ	3	2.1

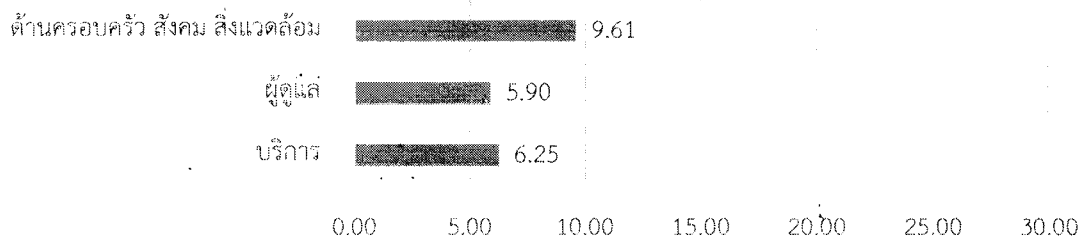
ร้อยละของปัญหาสุขภาพด้านร่างกาย

ร้อยละของปัญหาสุขภาพจิต

ร้อยละของปัญหาครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม ผู้ดูแล และการบริการ

วิทยาลัยฯ นำเสนอผลการคัดกรองปัญหาสุขภาพแก่คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อร่วมพิจารณาวางแผนทางในการดำเนินงาน การจัดการบริหารสุขภาพให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง โดยอ้างอิงจากข้อมูลที่พบ

ความต้องการชุดบริการสำหรับผู้สูงอายุและครอบครัว

ชุดที่	ชื่อชุดบริการ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	การคัดกรองผู้สูงอายุแบบครอบคลุมทุกด้าน	๑๕๙	๘๑.๕๔
๒.	การประเมินสภาพผู้สูงอายุโดยละเอียด	๑๒๘	๖๕.๖๔
๓.	การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วยในผู้สูงอายุ	๑๑๔	๕๘.๔๖
๔.	การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในการจัดการกับภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของตนเอง	๙๘	๕๐.๒๖
๕.	การควบคุมอาการของโรคและความเจ็บป่วยเรื้อรัง	๙๗	๕๑.๗๔
๖.	การจัดการ/รักษาภาวะเจ็บป่วยเฉียบพลัน	๔๔	๒๒.๕๖
๗.	การฟื้นฟูภาวะสุขภาพและการทำหน้าที่ของผู้สูงอายุ (รวมถึง กิจวัตรประจำวัน)	๔๘	๒๔.๖๒
๘.	การตรวจเยี่ยมเพื่อการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน	๕๘	๒๙.๗๔
๙.	การพัฒนาความรู้และทักษะของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุ	๗๕	๓๘.๔๖
๑๐	การพัฒนาความรู้และทักษะของอาสาสมัครในการดูแลผู้สูงอายุ	๗๖	๓๘.๙๗
๑๑	การปรับเปลี่ยนสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	๓๐	๑๕.๓๘
๑๒	การส่งเสริมอาชีพและรายได้สำหรับผู้สูงอายุ/ครอบครัว	๔๒	๒๑.๕๔
๑๓	การสงเคราะห์ผู้สูงอายุและครอบครัว	๓๖	๑๘.๔๖
๑๔	การฌาปนกิจ	๑๐๒	๕๒.๓๑
๑๕	การส่งเสริมสุขภาพจิตและพฤติกรรม	๑๐๖	๕๔.๓๖
๑๖	บริการฝากเลี้ยงเป็นครั้งคราว	๙	๔.๖๒
๑๗	การประสานการดูแลและการส่งต่อการดูแล	๒๑	๑๐.๗๗

ชุดที่	ชื่อชุดบริการ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘	บริการรณาส่ง	๒๒	๑๑.๒๘
๑๙	การส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างวัย	๔๒	๒๑.๕๕
๒๐	กองทุนสวัสดิการ	๔๓	๒๒.๕
๒๑	การส่งเสริมบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชน	๖๑	๓๑.๒๘
๒๒	การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพ	๓๘	๑๙.๕๙
๒๓	การเตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีความสุข	๖๓	๓๒.๓๑
๒๔	การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย	๑๓	๖.๖๗